

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 5C/54/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021203401
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Štefanič
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2021:0021203401.1

Uznesenie

Okresný súd Michalovce, v spore žalobcu U. U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. X, P. proti žalovanej Obec Vinné, Obecný úrad 072 31 Vinné č. 508, IČO: 00 325 953, zastúpenej advokátskou kanceláriou IURISTICO s.r.o, so sídlom Cimborkova 13, Košice, IČO: 36 588 041, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia t a k t o

rozhodol:

I. Súd konanie z a s t a v u j e.

II. Po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená Obci Vinné.

III. Súd priznáva žalovanej 100 % náhradu trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré bolo doručené súdu dňa 02.08.2021 domáhal voči žalovanej vydania neodkladného opatrenia, ktorým by tejto súd uložil povinnosť odstrániť oplotenie v celkovej dĺžke 8 m pozostávajúce z troch murovaných kamenných pilierov a pevnej časti plotovej výplne tvorenou oceľovou kari rohožou, nachádzajúce sa medzi pozemkami parcely registra C KN č. XXXX/XX o výmere 140 m² k. ú. Q., zapísaná na LV č. XXXX vo vlastníctve P. Q. a parcely registra C KN č. XXXX/X o výmere 8.111 m² v k. ú. Q. zapísaná na LV č. XXXX vo vlastníctve žalovanej. Svoj návrh odôvodnil tak, že P. Q. je vlastníkom pozemku parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m² - ostatná plocha, ktorá sa nachádza v k. ú. Q., zapísaná na LV č. XXXX a vlastníkom tohto pozemku sa stal na základe kúpnej zmluvy V - 2494/2020 z 19.10.2020 č. z. 806/20 a tento pozemok P. Q. kúpil od predchádzajúcej vlastníčky Y. O.. Na parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m² sa nachádza stavba - miestna a účelová komunikácia. Tento pozemok Obec Vinné predala Y. O. podľa tvrdenia žalobcu v rozpore so zákonom. Vlastníctvo pozemku parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m² je zapísané na LV č. XXXX, kde je uvedený spôsob využívania pozemku pod č. 22, čo znamená, že ide o pozemok na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti. Rovnaký spôsob využívania pozemku pod č. 22 je uvedený aj pri pozemku parc. č. XXXX/X o výmere 8.111 m², ktorého vlastníkom je žalovaná a je zapísaná na LV č. XXXX k. ú. Q.. Podľa § 3d ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách - cestný zákon miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí.

2. Podľa § 4 ods. 3 písm. d, f, g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec okrem iného zabezpečuje údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, ako aj verejných priestranstiev. Žalovaná nemôže toho času vykonávať zákonom uloženú povinnosť na svojom majetku, lebo pozemok parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m² je oplotený. Na uvedenom pozemku sa však nachádza stavba - miestna a účelová komunikácia, ktorá je vo vlastníctve žalovanej. Miestna komunikácia patrí medzi verejné priestranstvo. Vlastník pozemku (Matúš Vencel'), na ktorom sa nachádza stavba - miestna a účelová komunikácia, je povinný strpieť obmedzenie svojho vlastníckeho práva tým, že jeho pozemok

je užívaný pre potreby všetkých ako verejné priestranstvo. Tým, že predmetný pozemok parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m², na ktorom sa nachádza stavba je oplotený, tak tým vlastníkom pozemku P. Q. koná v rozpore s ustanovením § 57 ods. 2 stavebného zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení. Podľa vedomostí žalobcu P. Q. nikdy nepožiadaval stavebný úrad - žalovanú o oznámenie drobnej stavby, nepripojil k takémuto oznámeniu situačný výkres, prípadne overenú projektovú dokumentáciu. Stavebný úrad so sídlom v Obci Vinné nikdy nevydal písomné oznámenie vlastníčkovi pozemku P. Q., ktorým by súhlasil s realizáciou drobnej stavby - oplotenia parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m², na ktorom sa nachádza stavba - účelová a miestna komunikácia. Takto sa javí, že P. Q. bez súhlasu stavebného úradu oplotil verejné priestranstvo na ktorom sa nachádza stavba - účelová miestna komunikácia vo vlastníctve Obce Vinné, ktorá má slúžiť neobmedzenému okruhu užívateľov.

3. Žalobca listom zo dňa 06.01.2021 vyzval vlastníka pozemku, aby odstránil oplotenie, alebo aby dal súhlas na odstránenie oplotenia na pozemku parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m² na ktorom sa nachádza miestna a účelová komunikácia a ktorá je verejným priestranstvom. V tejto výzve zároveň žalobca upozornil vlastníka pozemku, že oplotenie predmetného pozemku, na ktorom sa nachádza miestna účelová komunikácia tvorí pevnú prekážku prístupu na susedný pozemok, a to parc. č. 2464/1 o výmere 47.896 m² a na parc. č. XXXX/X o výmere 26.535 m², ktorých vlastníkom je žalobca. Cestná komunikácia, ktorá sa nachádza na pozemku parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m² je jedinou prístupovou komunikáciou na pozemky, ktorých vlastníkom je žalobca. P. Q. listom z 22.01.2021 oznámil žalobcovi, že dobrovoľne oplotenie neodstráni, ani nedá súhlas na jeho odstránenie. Oplotenie teda zábrana znemožňujúca prechod a prejazd autom cez parc. č. XXXX/XX nie je umiestnená na nehnuteľnosti - pozemku vo vlastníctve P. Q., ale na nehnuteľnosti - inžinierskej stavbe - miestnej komunikácii, ktorá je vo vlastníctve žalovanej Obce Vinné (§ 3d ods. 3 cestného zákona), ktorá vykonáva aj jej údržbu. Z tohto dôvodu žalobca označil ako žalovanú v tomto konaní Obec Vinné. Miestna komunikácia nie je súčasťou pozemku, ale v zmysle ust. § 6 ods. 1 zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách túto komunikáciu môže každý užívať obvyklým spôsobom na účely na ktoré je určená. Miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Obec Vinné ako orgán miestnej štátnej správy je oprávnená v tejto veci konať a nariadiť odstránenie akejkoľvek zábrany - pevnej prekážky obmedzujúcej zjazdnosť miestnej komunikácie. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca požiadaval žalovanú ako stavebný úrad o odstránenie uvedeného oplotenia ako pevnej prekážky, ktorá sa nachádza na pozemku parc. č. XXXX/XX o výmere 59 m², ktorej vlastníkom je P. Q.. Prvú žiadosť o odstránenie uvedeného oplotenia zaslal žalobca listom zo dňa 26.01.2021, druhú 27.04.202, tretiu 15.06.2021 a štvrtú 07.07.2021. V predmetných žiadostiach informoval žalovanú, že P. Q. opakovane žiadal o odstránenie oplotenia, avšak P. Q. listom zo dňa 22.01.2021 oznámil žalobcovi, že oplotenie neodstráni, preto s poukazom na § 43 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke vyplýva, že povinnosť odstrániť prekážku má správca cesty, ktorým je v danom prípade žalovaná a má tak urobiť bezodkladne.

4. Žalovaná vyzvala P. Q. na odstránenie oplotenia dňa 26.02.2021 a 01.03.2021. Uvedené je zrejmé z upovedomenia o výkone štátneho stavebného dohľadu zo 04.03.2021, ktoré žalobcovi zaslala žalovaná. Žalovaná oznámila žalobcovi, že začala konanie o nariadenie odstránenia stavby zo dňa 19.04.2021, ktoré zaslala vlastníčkovi pozemku P. Q.. K 30.07.2021 P. Q. predmetné oplotenie z parc. č. XXXX/XX neodstránil. Sporné oplotenie z uvedeného pozemku však neodstránila ani žalovaná, čo je v rozpore s § 43 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Mala tak urobiť bezodkladne ako správca tejto miestnej komunikácie - cesty. Žalobca listom zo dňa 07.07.2021 žalovanej doručil nielen opakovanú žiadosť o odstránenie oplotenia umiestneného na verejnej komunikácii, ale doručil jej aj geometrický plán č. 42/2021 zo dňa 18.03.2021 z ktorého je zrejmé, že došlo k zlúčeniu parciel č. XXXX/XX Y. XXXX/XX, na ktorej sa nachádza predmetné oplotenie a cestná komunikácia. Z LV č. XXXX k. ú. Q. je zrejmé, že parc. č. XXXX/XX už neexistuje, lebo došlo k jej zlúčeniu s parc. č. 2476/67. P. Q. tak urobil z jediného dôvodu, a to z toho dôvodu, aby sťažil stavebnému úradu výkon rozhodnutia o odstránení stavby. Zlúčenie týchto dvoch parciel nemá za následok zánik vlastníctva stavby - miestnej komunikácie o výmere 59 m², ktorá sa dnes nachádza na parc. č. XXXX/XX. Podľa § 3d ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí. Miestna účelová komunikácia je verejným priestranstvom, verejné priestranstvo je určené na užívanie neobmedzenému okruhu užívateľov.

5. Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, každý môže užívať pozemné komunikácie obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené.

6. Podľa § 20 ods. 1 zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, na vozovke a krajniciach diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sa nesmú umiestňovať predmety tvoriace pevnú prekážku.

7. Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 8/2001 Z. z. o cestnej premávke, kto spôsobil prekážku cestnej premávky, je povinný ju bezodkladne odstrániť. Ak to neurobí, je povinný ju bezodkladne odstrániť na jeho náklady správca cesty.

8. Z vyjadrenia žalovanej doručenej súdu 17.08.2021 súd zistil, že táto v bode 4. vyjadrenia uvádza, že žalobca sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha odstránenia prekážky na pozemnej komunikácii tvrdiac, že prekážka zasahuje a obmedzuje vlastnícke právo žalobcu k pozemkom v jeho vlastníctve. V týchto veciach však nie je daná právomoc súdu, ako to vyplýva z ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít, a to Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Žalovaná poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 06. marca 2017 sp. zn. 3Cdo 1685/2015, ktoré prešlo aj testom ústavnosti na ústavnom súde, a to uznesením Ústavného súdu SR zo dňa 21.11.2017 pod sp. zn. III. ÚS 689/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.01.2021 sp. zn. 5Cdo 60/2018 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.04.2021 sp. zn. 7Cdo 195/2020 z ktorých vyplývajú totožné právne závery týkajúce sa nedostatku právomoci súdov konať a rozhodovať o veciach upravených cestným zákonom. Z citovaných ustanovení cestného zákona vyplýva, že otázky užívania účelových komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale verejnoprávnym oprávnením. Žalobca sa návrhom domáha ochrany svojho vlastníckeho práva, pričom žiada, aby súd uložil odstrániť plot, ktorý sa nachádza na účelovej komunikácii vo vlastníctve žalovanej. Jeho žaloba teda smeruje k úprave užívania pozemnej komunikácie, ktoré je svojou povahou verejnoprávne oprávnenie upravené osobitným predpisom. O právach a povinnostiach vo vzťahu k pozemným komunikáciám je oprávnený rozhodnúť príslušný správny orgán a nie všeobecný súd v rámci súkromnoprávnej žaloby.

9. Výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov štátneho odborného dozoru vo veciach pozemných komunikácií upravuje zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Tento zákon v § 1 ods. 2 rozdeľuje komunikácie podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na a/ diaľnice, b/ cesty, c/ miestne komunikácie, d/ účelové komunikácie. Ďalej cituje § 3 ods. 2 cestného zákona s tým, že miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Ďalšie povinnosti obciam vyplývajú z vlastníctva miestnych komunikácií (3d ods. 3 cestného zákona) napr. udržiavanie miestnych komunikácií, vedenie technickej evidencie, zabezpečovanie informačného systému zimnej spravodajskej služby a zabezpečenie stavebnotechnického vybavenia. V zmysle § 2 ods. 2 písm. a/ vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách sú tieto orgány pri plnení svojich úloh aj oprávnené zakázať konanie osôb a zastaviť činnosť organizácií, prípadne zakázať pokračovanie v nej, ak ohrozujú komunikáciu alebo bezpečnosť premávky na nej.

10. Na konanie podľa cestného zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní - § 23 cestného zákona. Na tomto mieste žalovaná uviedla, že s poukazom na vyššie uvedené nie je splnená základná procesná podmienka na strane súdu, teda že nie je daná právomoc súdu, čo má za následok zastavenie konania bez potreby meritórneho posudzovania uplatňovaného nároku. Poukázala na to, že nedostatok právomoci je zrejmý aj z výkladu § 3 CSP podľa ktorého súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Je neprípustné cestou civilného súdu, či už žalobou alebo návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, aby orgán verejnej moci viedol správne konanie a uskutočňoval úkony, ktorú sú v právomoci správneho orgánu a správneho konania. V tejto súvislosti žalovaná namietala nedostatok pasívnej vecnej legitímácie obce. Ďalej uviedla, že sporné oplotenie sa nachádza výlučne na pozemku vo vlastníctve p. Q. a nie na hranici medzi pozemkom p. Q. - parc. č. XXXX/XX a pozemkom vo vlastníctve obce - parc. č. XXXX/X.

11. V ďalšej časti vyjadrenia žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, ktorá by vyžadovala autoritatívny zásah vo forme neodkladného opatrenia, ani jeho dôvodnosti. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, žeby mu predmetná prekážka bránila v prístupe na pozemky. Podľa vedomostí žalovanej žalobca na svoje pozemky nikdy neprechádzal cez pozemok p. Q. na ktorých sa nachádza miestna a účelová komunikácia.

12. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť - procesné podmienky.

13. Podľa ods. 2 citovanej právnej normy ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 10 ods. 1 CSP ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

15. Občiansky súdny poriadok vymedzuje právomoci súdov v ust. § 3 v zmysle ktorého súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov štátneho odborného dozoru vo veciach pozemných komunikácií upravuje zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v § 1 ods. 1. Podľa § 3 ods. 2 tohto zákona o veciach miestnych a účelových komunikácií vykonávajú miestnu štátnu správu obce, v rámci nej na týchto komunikáciách určujú použitie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľujú vyhradené parkoviská. Ďalšie povinnosti obciam vyplývajú z vlastníctva miestnych komunikácií - § 3d ods. 3 zák. č. 135/1961 Zb., a to napr. udržiavanie miestnych komunikácií v stave zodpovedajúcej určenému účelu, vedenie technickej evidencie, zabezpečovanie informačného systému zimnej spravodajskej služby a zabezpečovanie stavebnotechnického vybavenia. Na konanie podľa cestného zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní - § 23 tohto zákona.

16. Z citovaných ustanovení cestného zákona vyplýva, že otázky užívania miestnych komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale verejnoprávnym oprávnením. Práve prvok verejnoprávnosti vo vzájomných vzťahoch spočívajúcich v spôsobe užívania miestnej komunikácie bráni usporiadaniu týchto vzťahov spôsobom upraveným v § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka a neumožňuje vec prejednať a rozhodnúť v občianskom súdnom konaní.

17. S poukazom na vyššie uvedené súd konanie vo veci zastavil a zároveň rozhodol, že po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec postúpená Obci Vinné ako miestne príslušnému správne orgánu na rozhodnutie o tomto nároku žalobcu.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu úspešnej žalovanej priznal v rozsahu 100 %, keďže táto náhrada trov konania požadovala a v konaní bola úspešná v celom rozsahu.

19. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté osobitným uznesením, po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).